

AGENTSCHAP UITBETALING GROEIPAKKET

Beslissing Geschillencommissie nr. 2023/040 van 7 april 2023

INLEIDENDE SAMENVATTING

Wezentoeslag – Verhuis van moeder en kind naar Portugal

Ingevolge het overlijden van de wettelijke vader van het kind, heeft verwerende partij in toepassing van de bepalingen van artikel 14 en 15, § 1, 1^e lid Groeipakketdecreet vanaf 1 februari 2020 bovenop het basisbedrag een wezentoeslag (ten bedrage van 50% van het basisbedrag) toegekend.

Uit de gegevens van het Rijksregister blijkt dat verzoekster en haar dochter vanaf 22 oktober 2021 zijn ingeschreven te Portugal zodat het kind vanaf 22 oktober 2021 niet langer een woonplaats had in Vlaanderen en er niet langer voldaan werd aan de bepalingen van artikel 8, § 1, 1^e lid Groeipakketdecreet.

Vermits er op heden geen vrijstellingen op deze bepalingen van artikel 8, § 1, 1^e lid Groeipakket zijn voorzien, zou er dan bijgevolg nog uitsluitend gezinsbijslag, inclusief wezentoeslag, op grond van het Groeipakketdecreet kunnen worden toegekend (geëxporteerd) in zoverre er toepassing kan worden gemaakt van de bepalingen van artikel 67 van de Verordening (EG) nr. 883/2004, waarbij in toepassing van de aanknopingsfactoren van artikel 2 van het samenwerkingsakkoord van 6 september 2017 Vlaanderen de bevoegde deelentiteit dient te blijken.

Verwerende partij heeft bij betwiste beslissing d.d. 25 november 2022 het recht op gezinsbijslag, inclusief de wezentoeslag (en derhalve eveneens de export van deze gezinsbijslag) geweigerd vanaf 1 november 2021 waarbij aan verzoekster werd meegedeeld: *“Om recht te hebben op een groeipakket in Vlaanderen dient er nog een link te zijn met Vlaanderen (kind moet wonen in Vlaanderen of er moet een ouder of stiefouder nog beroepsinkomsten hebben in België).”*

Blijkens haar verzoek d.d. 17 februari 2023 meent verzoekster dat er wel degelijk nog steeds een link met België is: *“Volgens hen heeft mijn dochtertje geen recht meer op kinderbijslag of groeipakket omdat ik in Portugal woon er geen link meer is met België. Het is echter zo dat de papa van mijn kind overleden is in België in 2020. Volgens mij heeft mijn dochtertje dus nog steeds een link met België daar haar papa daar begraven ligt.”*

Een link met België/Vlaanderen dient echter te worden begrepen in de context van de bepalingen van de Verordening (EG) nr. 883/2004 opdat de gezinsbijslag (inclusief de wezentoeslag) zou kunnen worden geëxporteerd.

Conform de bepalingen van artikel 3, 1^e lid van het samenwerkingsakkoord van 6 september 2017 blijken in casu enkel verzoekster en haar dochtertje zelf in aanmerking te komen om als gezinslid te worden beschouwd op wie de Verordening (EG) nr. 883/2004 van toepassing kan zijn.

Er bestaat geen betwisting over het feit dat zij beiden vanaf 22 oktober 2021 in Portugal wonen. Er blijken evenmin enige arbeids- of gelijkgestelde prestaties in België van verzoekster voor de periode vanaf 1 november 2021. Ingevolge een navraag dienaangaande door het secretariaat van de

Opgroeien

Opgroeien

Geschillencommissie Groeipakket

Hallepoortlaan 27

1060 BRUSSEL

opgroeien.be

groeipakket.be/geschillencommissie

OPGROEIEN REGIE GESCHILLENCOMMISSIE GROEIPAKKET

BESLISSING

NR. 2023/040

7 april 2023

REPERTORIUMNR. GC/23/A0072

INZAKE :, wonende te
.....;

- Verzoekster -

TEGEN :

....., met maatschappelijke zetel te

- Verwerende partij -

1. Over het procedureverloop:

Gelet op het verzoek dat door verzoekster bij de Geschillencommissie¹ werd ingediend per e-mail d.d. 17 februari 2023, gericht tegen de beslissing van verwerende partij d.d. 25 november 2022;

Gelet op de beslissing van de Geschillencommissie d.d. 3 maart 2023 waarbij aan verzoekster de ontvankelijkheid van het verzoek werd meegedeeld;

Gelet op het feit dat beide partijen behoorlijk in kennis werden gesteld dat zij hun belangen op de zitting van 7 april 2023 kunnen komen verdedigen of zich daarbij door een raadsman of een gemachtigde kunnen laten vertegenwoordigen;

Gelet op het feit dat noch verzoekster noch verwerende partij op de zitting van 7 april 2023 is verschenen of zich heeft laten vertegenwoordigen;

Er werden geen leden van de Geschillencommissie gewraakt.

2. Over de feiten van de zaak:

Gezien het kind vanaf de geboorte op 26 september 2019 bij verzoekster op het adres was gedomicilieerd, heeft verwerende partij vanaf oktober 2019 Groeipakket op grond van de bepalingen van artikel 8, § 1, 1^e lid Groeipakketdecreet aan verzoekster toegekend.

Ingevolge het overlijden op 31 januari 2020 van de wettelijke vader van het kind de heer, heeft verwerende partij in toepassing van de bepalingen van artikel 14 en 15, § 1, 1^e lid Groeipakketdecreet vanaf 1 februari 2020 bovenop het basisbedrag een wezentoeslag (ten bedrage van 50% van het basisbedrag) aan verzoekster toegekend.

Daar verzoekster en haar dochtertje vanaf 22 oktober 2021 zijn ingeschreven te Portugal (.....) heeft verwerende partij bij beslissing van 25 november 2022 het recht op het Groeipakket (basisbedrag gezinsbijslag en voormelde wezentoeslag) geweigerd voor de periode vanaf 1 november 2021.

3. Standpunt van verzoekster:

In het verzoek d.d. 17 februari 2023 heeft verzoekster haar grieven als volgt geformuleerd:

"In bijlage laat ik u een kopij geworden van de mail die ik ontving van de klachten commissie. Volgens hen heeft mijn dochtertje geen recht meer op kinderbijslag of groeipakket omdat ik in Portugal woon er geen link meer is met België. Het is echter zo dat de papa van mijn kind overleden

¹ Bij de bepalingen van artikel 104, 1^e lid van het Decreet van 27 april 2018 (tot regeling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid) werd er bij Kind en Gezin (Opgroeien Regie) een geschillencommissie ingericht. In toepassing van het 2^e lid van voormeld artikel kan er tegen de beslissing van de uitbetalingsactor over de toelagen in het kader van het gezinsbeleid of tegen het uitblijven ervan na afloop van de termijn waarin hij op basis van dit decreet een beslissing moet nemen (met uitzondering van de in het 3^e lid bepaalde uitzonderingen), alleen beroep worden ingesteld bij deze geschillencommissie.

is in België in 2020. Volgens mij heeft mijn dochtertje dus nog steeds een link met België daar haar papa daar begraven ligt.

Kan u mij meedelen of ik hierdoor toch recht zou hebben voor mijn kind op kinderbijslag.”

4. Beslissing/standpunt Klachten- en bemiddelingsdienst (Agentschap Uitbetaling Groeipakket):

Naar aanleiding van de klacht van verzoekster d.d. 12 januari 2023 heeft de Klachten- en bemiddelingsdienst van het Agentschap Uitbetaling Groeipakket bij e-mail van 7 februari 2023 aan verzoekster meegedeeld wat volgt:

“Naar aanleiding van je klacht over de weigering van de uitbetaling van het Groeipakket startte ik een klachtendossier op.

Ik bezorg je eerst meer informatie over de betreffende reglementering om daarna je concrete situatie te benaderen.

De reglementering

Tot 31/12/2018 was de Algemene Kinderbijslagwetgeving (AKBW) van toepassing (= op federaal niveau).

Sinds 01/01/2019 zijn er in België vier verschillende kinderbijslagstelsels en dit volgens de woonplaats van de kinderen (Vlaanderen, Wallonië, Brussel en Oost-België).

Vanaf 01/01/2019 kan voor elk kind dat in Vlaanderen woont een recht bestaan op uitkeringen binnen het Groeipakket (= nieuwe benaming van de Vlaamse gezinsbijslag).

Het algemeen principe van het Groeipakket is als volgt:

Een kind dat in Vlaanderen woont (inschrijving RNP) en de Belgische nationaliteit heeft of de toelating heeft of gemachtigd is in België te verblijven, heeft recht op het Groeipakket.

Om een recht op uitkeringen binnen het Groeipakket te openen, dient het kind in Vlaanderen te worden opgevoed.

Wanneer een kind buiten Vlaanderen woont, maar (één van) de ouders in Vlaanderen werkt of een uitkering geniet, kan alsnog in Vlaanderen een recht op Groeipakket bestaan indien het kind wordt opgevoed of studeert binnen een Lidstaat van de EG of binnen een land waarmee Vlaanderen (België) een bilateraal akkoord heeft afgesloten.

Wanneer je met je kind in Portugal woont en één van de ouders is nog steeds in Vlaanderen tewerkgesteld of heeft recht op een uitkering in Vlaanderen, kan op grond van deze prestaties eventueel nog een (aanvullend) recht op het Vlaamse Groeipakket bestaan binnen het kader van de geldende EG-reglementering. De Vlaamse gezinsbijslag kan aanvullend toegekend worden wanneer de Vlaamse bedragen hoger liggen dan de bedragen in het woonland.

Indien er in het woonland van het kind (Portugal) een recht bestaat, eveneens op basis van sociale onderwerping van één van beide ouders (of beide ouders), is het recht op Portugese gezinsbijslag bij voorrang verschuldigd.

Wanneer in Vlaanderen geen prestaties (tewerkstelling of ontvangst van sociale uitkering) meer geleverd worden, vervalt het recht op Groeipakket. Er is dan namelijk geen enkele link meer met Vlaanderen en enkel op basis van de Belgische nationaliteit bestaat er geen recht op Groeipakket in Vlaanderen.

Je dossier

Ik nam contact op met de bevoegde uitbeter dossier

Je verhuisde met je kind naar Portugal op 22/10/2021.

Je werkt niet en ontvangt geen uitkering. De papa van is overleden op 31/01/2020.

In Portugal krijg je geen kinderbijslag, omdat je een woning in eigendom hebt.

Tot en met 31/10/2021 betaalde maandelijks het Groeipakket (= 307,74 EUR) uit voor

Vanaf 01/11/2021 is er geen recht meer op Groeipakket voor gezien jouw verhuis naar Portugal.

Om recht te hebben op Groeipakket in Vlaanderen dient er nog een link te zijn met Vlaanderen (kind moet wonen en opgevoed worden in Vlaanderen of er moet een ouder of stiefouder nog beroepsinkomsten hebben in Vlaanderen), wat hier niet het geval is.

Je ontving hiervoor de infobrief van 25/11/2022 van de uitbeter.

Op basis van al het voorgaande besluit ik dat het dossier correct behandeld werd door de uitbeter."

5. Standpunt verwerende partij:

- **Bij betwiste beslissing d.d. 25 november 2022 heeft verwerende partij aan verzoekster meegedeeld wat volgt:**

"Vanaf 01/11/2021 ontvang je niet langer Groeipakket voor omdat je op 22/10/2021 verhuisd bent naar Portugal. Om recht te hebben op een groeipakket in Vlaanderen dient er nog een link te zijn met Vlaanderen (kind moet wonen in Vlaanderen of er moet een ouder of stiefouder nog beroepsinkomsten hebben in België)."

- **Bij e-mail d.d. 15 maart 2023 heeft verwerende partij aan de Geschillencommissie haar standpunt weergegeven als volgt:**

"De feiten

Mevrouw diende op 22 juli 2019 een aanvraag startbedrag in bij Vlaanderen. De geboorte werd voorzien voor 3 november 2019.

Naar aanleiding hiervan, opende een begunstigdenkerndossier met mevrouw (.....) en wijlen dhr. (.....) als begunstigden.

Artikel 57 Groeipakketdecreet

§1. Beide ouders van het rechtgevend kind worden aangewezen als begunstigden van de gezinsbijslagen, vermeld in deel 1 van boek 2.

Het startbedrag werd toegekend op 20 september 2019. Mevrouw werd hiervan schriftelijk op de hoogte gebracht op 11 september 2019. Zie bewijsstuk 1.

Artikel 9 Groeipakketdecreet

§1. De geboorte van een rechtgevend kind geeft recht op een startbedrag geboorte van 1100 euro. De begunstigde kan het startbedrag geboorte aanvragen na minstens vijf maanden zwangerschap. Bij een aanvraag voorafgaand aan de geboorte wordt een geneeskundig getuigschrift gevoegd dat de vermoedelijke geboortedatum vermeldt.

Het startbedrag wordt op zijn vroegst uitbetaald aan de begunstigde of begunstigden twee maanden vóór de vermoedelijke geboortedatum van het rechtgevend kind dat is opgenomen in het getuigschrift, vermeld in het tweede lid, op voorwaarde dat de zwangere persoon op het ogenblik van de voorafbetaling voldoet aan de voorwaarden, vermeld in artikel 8, §1, eerste lid, 1°.

..... (.....) werd geboren op 26 oktober 2019. kende vanaf 1 oktober 2019 maandelijks de toelagen toe in het kader van het gezinsbeleid. Omdat werd geboren na 1 januari 2019, kan zij niet onder de overgangsmaatregelen vallen die beschreven worden in boek 5, deel 2 van het Groeipakketdecreet.

Op 31 januari 2020 komt dhr. te overlijden.

..... sloot het begunstigenkerndossier van mevrouw en wijlen dhr. af op 31 januari 2020 en opende met ingang vanaf 1 februari 2020 een nieuw begunstigenkerndossier met enkel mevrouw als begunstigde.

Toelichtingsnota 7 van 18 april 2019

1. Algemene principes

- De begunstigde(n) binnen het Groeipakket is/zijn de natuurlijke of rechtsperso(o)n(en) aan wie de toelagen in kader van het gezinsbeleid worden toegekend.*
- De bepaling van de begunstigden gebeurt kind per kind.*
- In principe worden beide ouders van het rechtgevend kind aangeduid als begunstigden van de gezinsbijslagen.
Er is slechts één ouder begunstigde in volgende situaties:*
 - Gemigreerd dossier in de GPA: de bijslagtrekkende op 31.12.2018 is begunstigde (zie punt 3).*
 - De andere ouder is overleden of afwezig (vastgesteld door de vrederechter).*
 - [...]*

Het overlijden van dhr. en de afstamming tussen hem en

..... werd bewezen aan de hand van het rijksregister. Zie bewijsstukken 2 en 3.

Artikel 2 Besluit Vlaamse Regering Zorgtoeslag

De afstamming op basis waarvan een wezentoeslag als vermeld in artikel 14 van het Groeipakketdecreet van 2018, kan

worden vastgesteld, wordt op een van de volgende wijzen bewezen:

- 1. op basis van gegevens uit het Rijksregister;*
- 2. met een geboorteakte;*
- 3. door een gerechtelijke erkenning van het kind na het overlijden van de betrokken ouder.*

Artikel 3 Besluit Vlaamse Regering Zorgtoeslag

Het overlijden van een ouder vermeld in artikel 14 en 15 van het Groeipakketdecreet van 2018, wordt op een van de

volgende wijzen bewezen:

- 1. op basis van gegevens uit het Rijksregister;*
- 2. aan de hand van een overlijdensakte;*
- 3. door een vonnis van verklaring van overlijden, als vermeld in artikel 126 van het Burgerlijk Wetboek.*

Het vermoeden van afwezigheid van minstens een van de ouders, vermeld in artikel 14 van het Groeipakketdecreet van

2018, wordt bewezen met het vonnis tot vaststelling van het vermoeden van afwezigheid, vermeld in artikel 112 van het Burgerlijk Wetboek.

Met ingang vanaf 1 februari 2020 werd er voor wezenbijslag toegekend aan de overlevende ouder, mevrouw

Artikel 14 Groeipakketdecreet

Het basisbedrag, vermeld in artikel 13, wordt met een maandelijkse wezentoeslag verhoogd voor het rechtgevende kind

van wie minstens een van de ouders is overleden of bij wie het vermoeden van afwezigheid van minstens één van de ouders is vastgesteld.

Artikel 15 Groeipakketdecreet

§1. De wezentoeslag bedraagt 80 procent van het basisbedrag in een van de volgende gevallen:

1° een van de ouders van een rechtgevend kind is overleden;

[...]

Mevrouw werd hiervan schriftelijk op de hoogte gebracht op 7 februari 2020. Zie bewijsstuk 4.

Op 15 november 2021 ontvangt informatie waaruit blijkt dat mevrouw en haar dochter naar Portugal zijn verhuisd met ingang vanaf 22 oktober 2021. Zie bewijsstukken 5 en 6.

Omdat op dat ogenblik niet meer voldeed aan de voorwaarden vernoemd in artikel 8, werden de betalingen van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid tijdelijk geschorst met ingang vanaf 1 november 2021.

Er werd een onderzoek ingesteld naar de mogelijkheid om de toelagen in het kader van het gezinsbeleid, meer bepaald de halve wezentoeslag, toe te kennen op basis van de Europese

Verordeningen.

Op 25 november 2022 bevestigde Portugal aan dat zij geen enkele vorm van toelagen in het kader van het gezinsbeleid, dus ook geen toelagen voor wezen, uitbetalen aan mevrouw Zie bewijsstukken 7 en 8.

Omdat er sinds 1 november 2021 geen enkele band meer bestaat met België/Vlaanderen, kunnen er vanaf voornoemde datum geen toelagen in het kader van het gezinsbeleid, meer bepaald de halve wezentoelagen, worden toegekend aan mevrouw voor haar dochter

Deze beslissing werd schriftelijk meegedeeld aan mevrouw op 25 november 2022. Zie bewijsstuk 9.

Tegen onze beslissing en het onderzoek van de klacht, tekent mevrouw beroep aan.

De gegrondheid

Wij beschouwen het verzoekschrift als ongegrond voor de periode vanaf 1 november 2021.

1. Voorafgaandelijk

De discussie gaat ten gronde over het feit of er voor nog recht bestaat op verhoogde (halve) wezentoelag zoals voorgeschreven in artikels 14 en 15 van het Groeipakketdecreet.

2. Het voorwaardelijk recht op (halve) wezentoelag

De wetgeving schrijft voor dat de Europese Verordeningen in het geval van (halve)wezentoelag alleen kunnen worden toegepast wanneer er nog een band is met Vlaanderen.

Deze band kan enkel bestaan uit:

- ofwel een domicilie van het kind of de overlevende ouder in Vlaanderen
- ofwel prestaties van de overlevende ouder in Vlaanderen.

Voor de geldende wetgeving verwijzen wij naar toelichtingsnota 22 van 22 april 2022.

Artikel 3.1. van deze toelichtingsnota zegt voor recht wanneer de Europese Verordeningen van toepassing zijn, dus ook voor toelagen in het kader van het gezinsbeleid voor wezen.

Concreet moet er zich één element in het buitenland situeren (verblijfplaats of prestaties) en één element (verblijfplaats of prestaties) moeten zich in Vlaanderen bevinden.

Toelichtingsnota 22 van 26 april 2022

3.1. Algemeen toepassingsgebied van de socialezekerheidsverordeningen

De bepalingen van de Verordeningen zijn enkel van toepassing op situaties waarbij er zich minstens één element situeert

in een andere lidstaat. Hierna volgen twee voorbeelden ter verduidelijking.

De Verordeningen zijn wel van toepassing:

- bij de vaststelling van het recht op gezinsbijslag voor de in Frankrijk wonende kinderen van de Nederlandse

onderdaan die in Vlaanderen tewerkgesteld is;

- *voor het bepalen van de voorrang en de regeling van de samenloop van rechten op gezinsbijslag wanneer de Duitse moeder van de kinderen in Vlaanderen werkt en de Poolse vader in Nederland.*

De Verordeningen zijn niet van toepassing:

- *wanneer de kinderen van de in Vlaanderen werkende en wonende Nederlandse onderdaan in Vlaanderen worden opgevoed en er verder in Nederland geen rechten op gezinsbijslag kunnen vastgesteld worden.*
- *wanneer een Belgisch gezin in Nederland woont en werkt en er uitgezonderd de nationaliteit geen andere band (verblijf of prestaties) met België is.*

Artikel 3.5.2. van deze toelichtingsnota zegt voor recht wanneer de toelagen in het kader van het gezinsbeleid kunnen worden geëxporteerd.

Met 'exporteren' wordt bedoeld: 'betalen in het buitenland'.

Verhoogde wezenbijslag kan enkel worden geëxporteerd naar het buitenland, wanneer er zich nog een sociaal verzekerde in België bevindt.

Artikel 3.5.2. – Export van gezinsbijslag

Toelichtingsnota 22 van 26 april 2021

De Vlaamse gezinsbijslagen worden op basis van artikel 8, §1 en §3 niet toegekend aan kinderen die buiten Vlaanderen wonen of er niet worden opgevoed of de lessen volgen.

[...]

Voor wezen bevat artikel 67 VO 883/04 geen aparte regeling. Artikel 69 VO 883/2004 voorziet voor de wees wel in een

'aanvullende bepaling' die erop neerkomt dat de wees naast de kinderbijslag toegekend door de (bij voorrang)

aangewezen lidstaat, ook nog recht opent op de aanvullende of speciale gezinsuitkeringen voor wezen indien een

betrokken lidstaat voorziet in een dergelijke speciale gezinsuitkeringen voor wezen.

De Vlaamse kinderbijslag en wezentoeslag zal enkel geëxporteerd worden indien er op basis van de voorwaarden van het

samenwerkingsakkoord van 6 september 2017 een rechthebbende/sociaal verzekerde is die een recht op

Vlaamse gezinsbijslagen kan openen voor het weeskind. Dit betekent dat indien de enige rechthebbende/sociaal

verzekerde met recht op Vlaamse gezinsbijslagen overlijdt, er niet langer recht bestaat op Vlaamse kinderbijslag en wezentoeslag voor het weeskind.

Voorbeeld 1

Een gezin bestaande uit beide ouders en twee kinderen woont in Frankrijk. Ouder A is tewerkgesteld in België (VL bevoegd)

en ouder B werkt in Frankrijk. De Franse gezinsbijslagen zijn bij voorrang verschuldigd en Vlaanderen voert een

verschilbetaling uit. Op 15 maart 2022 overlijdt ouder A. De Vlaamse bevoegdheid eindigt hierdoor op 31 maart 2022. Er is geen recht op wezentoeslag uit Vlaanderen.

Uitbetalingsactor . stelde over dit artikel een vraag in de inhoudelijke werkgroep van 28 oktober 2021.

Het antwoord vanuit het Agentschap Uitbetaling Groeipakket dat Vlaanderen enkel bevoegd kon zijn indien er nog een rechthebbende (een sociaal verzekerde) in Vlaanderen is.

7.

Wezentoeslag i.k.v. art. 69 Verordening (EG) nr. 883/2004: een lidstaat bevoegd op basis van art. 67/68

die geen aanvullende of speciale gezinsuitkering voor wezen betaalt, dient de gewone kinderbijslag verder te betalen en de lidstaat die aanvullend bevoegd is en waarin de overledene het langst onderworpen is aan de sociale zekerheid betaalt de volledige wezenbijslag daarbovenop. Bij Groeipakket-wezen (basis + 50/100 %) is het deeltje basis van exporteerbaar terwijl de toeslag van 50 of 100 % zoals vroeger kan betaald worden als het geval was bij de AKBW-wezen?

Antwoord: VL enkel bevoegd indien er nog een rechthebbende (social verzekerde) in VL is. Onder AKBW was er wezenbijslag die ofwel volledig ofwel niet werd uitbetaald afhankelijk of er een recht op een gelijkaardige uitkering bestond in de andere lidstaat. Onder het Groeipakket spreekt men van wezentoeslag, waarbij de basis kan verrekend worden en de toeslag zelf onder dezelfde voorwaarden AKBW kan worden toegekend.

Uitbetalingsactor stelde op de inhoudelijke werkgroep van 10 februari 2022 de vraag hoe lang samenloop blijft duren wanneer de rechthebbende komt te overlijden. Er werd vanuit het Agentschap Uitbetaling Groeipakket geantwoord dat wanneer er geen sociaal verzekerde meer is in België, het recht op wezentoeslag niet meer kan worden toegekend.

11. Hoe lang blijft samenloop duren bij overlijden RH

Situatie:

Het gezin woont in Nederland. Vader werkt in Nederland en moeder werkt in Vlaanderen. Nederland is bij voorrang bevoegd, wij betalen per verschil.

Op 16/03/2021 overlijdt moeder. Kinderen hebben in principe recht op basisbedrag + wezentoeslag.

Vraag:

Bestaat er nog recht op Groeipakket vanaf 1/04/2021?

Er zijn geen prestaties meer op basis van welke je een 'basisbedrag' kan toekennen in deze situatie. Dus als er geen basisbedrag kan betaald worden, bestaat ook geen recht op wezentoeslag?

Er is geen sociaal verzekerde meer in België, dus het recht stopt inderdaad.

Kortom: het recht op de (halve) wezentoeslag kan enkel behouden blijven wanneer er een band in Vlaanderen blijft bestaan na het overlijden.

Deze band kan zijn:

- ofwel bevindt het domicilie van het rechtgevend kind/de overlevende ouder zich in Vlaanderen.*
- ofwel heeft de overlevende ouder nog prestaties in Vlaanderen.*

Naar aanleiding van ons schrijven op 25 november 2022, diende mevrouw klacht in bij Agenschap Uitbetaling Groeipakket op 12 januari 2023.

Na onderzoek door Agenschap Uitbetaling Groeipakket werd onze beslissing bevestigd door hen. Zie bewijsstuk 10.

Ook zij geven aan dat er verder een link moet zijn in Vlaanderen: het kind moet wonen en opgevoed worden in Vlaanderen of er moet een ouder/stiefouder nog beroepsinkomsten hebben in Vlaanderen.

Conclusie

Mevrouw stelt verkeerdelijk dat er nog steeds een band is met Vlaanderen; namelijk dat dhr., vader van, in Vlaanderen is begraven.

Dhr. bevindt zich dan wel in Vlaanderen, maar is helaas niet de overlevende ouder.

De beslissing die heeft genomen op 25 november 2022 is volledig in overeenstemming met de huidig geldende wetgeving van het Groeipakketdecreet.

..... wil aan de leden van de Geschillencommissie vragen om de beslissing die werd genomen op 25 november 2022, te bevestigen en te zeggen voor recht dat mevrouw vanaf 1 november 2021 geen recht meer kan openen op de halve wezentoeslag voor

Bewijsstukken

- Bewijsstuk 1: bevestigingsbrief startbedrag 11.09.2019
- Bewijsstuk 2: Overlijden
- Bewijsstuk 3: Afstamming tussen en
- Bewijsstuk 4: Beslissingsbrief verhoogde wezentoeslag 07.02.2020
- Bewijsstuk 5: Historiek adresgegevens
- Bewijsstuk 6: Historiek adresgegevens
- Bewijsstuk 7: F027 van 25.11.2022
- Bewijsstuk 8: F027 van 25.11.2022 – vertaling
- Bewijsstuk 9: Beslissingsbrief van 25.11.2022
- Bewijsstuk 10: Klacht”

6. Beoordeling in rechte

6.1. Wezentoeslag in het Groeipakket

Het kind is geboren op 26 oktober 2019, derhalve na de inwerkingtreding van het Groeipakketdecreet op 1 januari 2019, waardoor volgende bepalingen van het Groeipakketdecreet van toepassing zijn.

De bepalingen van artikel 8, § 1, 1^e lid Groeipakketdecreet stellen dat:

“Een kind geeft recht op gezinsbijslagen als het:

1° zijn woonplaats heeft in het Nederlandse taalgebied. Het kind van wie het bewijs niet geleverd wordt dat het de Belgische nationaliteit bezit, moet toegelaten of gemachtigd zijn om in het Rijk te verblijven of er zich te vestigen overeenkomstig de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen; Voor de toepassing van dit decreet vormt een attest van immatriculatie geen toelating of machtiging in de zin van deze bepaling.

2° verdwenen of ontvoerd is en voldoet aan de voorwaarden, vermeld in punt 1°, op het moment van de verdwijning of ontvoering.”

De bepalingen van artikel 8, § 1, vierde lid Groeipakketdecreet stellen dat: *“De Vlaamse Regering kan algemene vrijstellingen van het eerste lid, 1°, bepalen.”*

Tot op heden heeft de Vlaamse regering nog niet in dergelijke vrijstellingen voorzien.

Voorts vereist artikel 8, §3 Groeipakketdecreet als volgt:

“§3. De gezinsbijslagen zijn niet verschuldigd voor de kinderen die worden opgevoed of lessen volgen buiten België.

De Vlaamse Regering kan algemene vrijstellingen van het vorige lid verlenen.”

Bij BVR zijn een aantal algemene vrijstellingen voorzien op de vereiste van artikel 8, §3 Groeipakketdecreet maar enkel voor verblijven in het buitenland van tijdelijke aard (cf. artikelen 47, 48 en 49 BVR Rechtgevend kind).

Bij de bepalingen van artikel 14 en 15 Groeipakketdecreet werd er eveneens in een toeslag voor wezen voorzien:

Artikel 14 Groeipakketdecreet:

“Het basisbedrag, vermeld in artikel 13, wordt met een maandelijkse wezentoeslag verhoogd voor het rechtgevende kind van wie minstens een van de ouders is overleden of bij wie het vermoeden van afwezigheid van minstens één van de ouders is vastgesteld.

Artikel 15 Groeipakketdecreet (oorspronkelijke versie)²:

“§1. De wezentoeslag bedraagt 80 procent van het basisbedrag in een van de volgende gevallen:

1° een van de ouders van een rechtgevend kind is overleden;

2° de vrederechter heeft een vermoeden van afwezigheid als vermeld in artikel 112 van het Burgerlijk Wetboek, van een van de ouders van een rechtgevend kind vastgesteld.

De Vlaamse Regering kan de voorwaarden bepalen waaronder de toeslag, vermeld in het eerste lid, wordt toegekend.

§2. De wezentoeslag bedraagt 100 procent van het basisbedrag in een van de volgende gevallen:

1° beide ouders van een rechtgevend kind zijn overleden;

2° de enige bekende ouder van het rechtgevende kind is overleden;

3° een van de ouders van een rechtgevend kind is overleden en de vrederechter heeft een vermoeden van afwezigheid als vermeld in artikel 112 van het Burgerlijk Wetboek, van de andere ouder vastgesteld;

4° de vrederechter heeft een vermoeden van afwezigheid als vermeld in artikel 112 van het Burgerlijk Wetboek, van beide ouders of van de enige gekende ouder van een rechtgevend kind vastgesteld.

De Vlaamse Regering kan de voorwaarden bepalen waaronder de toeslag, vermeld in het eerste lid, wordt toegekend.

§3. De wezentoeslag wordt onmiddellijk stopgezet als de vermoedelijk afwezige ouder, bedoeld in paragraaf 1, terugkeert of als de vrederechter een einde aan het mandaat van de gerechtelijke bewindvoerder maakt overeenkomstig artikel 117 van het Burgerlijk Wetboek.”

² Bij de bepalingen van artikel 66 van het Programmadecreet van 16 december 2022 bij de begroting 2023 (B.S. 29.12.2022) - inwerkingtreding 01.01.2023 - werd de zinsnede “50 percent” vervangen door de zinsnede “80 percent”.

6.2. Exporteerbaarheid van de gezinsbijslag, inclusief wezentoeslag

De bepalingen van artikel 2 Groeipakketdecreet stellen dat:

“Dit decreet is van toepassing onder voorbehoud van de toepassing van de samenwerkingsakkoorden, vermeld in artikel 92bis van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen en de bepalingen van het Unierecht, internationale verdragen en protocollen.

Het samenwerkingsakkoord van 6 september 2017 tussen de Vlaamse Gemeenschap, het Waalse Gewest, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie en de Duitstalige Gemeenschap betreffende de aanknopingsfactoren, het beheer van de lasten van het verleden, de gegevensuitwisseling inzake de gezinsbijslagen en de praktische regels betreffende de bevoegdheidsoverdracht tussen de kinderbijslagfondsen bepaalt daarbij onder toepassing van artikel 23 van de Grondwet de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap inzake de gezinsbijslagen overeenkomstig de aanknopingsfactoren in artikel 2 van het betrokken samenwerkingsakkoord.

Nadat de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap werd vastgesteld op basis van het in het tweede lid vermelde samenwerkingsakkoord, zullen de aanwijsregels uit verordening (EG) nr. 883/2004 de samenloop met andere lidstaten van de Europese Unie bepalen.”

Uit deze bepalingen volgt dat de internationaal toepasselijke regels uit het Unierecht hun gelding blijven hebben en het decreet daaraan geen afbreuk wil doen, doch tevens dat het decreet in de context van het Unierecht slechts van toepassing is voor zover blijkt dat Vlaanderen en niet een andere Belgische entiteit bevoegd is overeenkomstig de volgende aanknopingsfactoren van artikel 2 als bepaald bij het samenwerkingsakkoord van 6 september 2017:

“De volgende aanknopingsfactoren bepalen de uitsluitend bevoegde deelentiteit, in deze volgorde:

- 1. De wettelijke woonplaats van het kind in de entiteit;*
- 2. De verblijfplaats van het kind in de entiteit;*
- 3. De lokalisatie van de vestigingseenheid of, wanneer dat gegeven niet beschikbaar is, van de exploitatiezetel van de huidige werkgever of van de laatste werkgever van de sociaal verzekerde in België;*
- 4. De wettelijke woonplaats of de laatste wettelijke woonplaats van de sociaal verzekerde in de entiteit;*
- 5. De lokalisatie van het sociaal verzekeringsfonds waarbij de sociaal verzekerde is aangesloten als zelfstandige;*
- 6. De lokalisatie van het bureau van de laatst gekende kinderbijslaginstelling die de gezinsbijslagen toekende. Tot en met 31 maart 2024 kan hiertoe het huidige kadaster worden geraadpleegd.*

Indien er voor de toepassing van het eerste lid, punt 3 tot en met 5 wordt vastgesteld dat meerdere sociaal verzekerden onder de toepassing van dezelfde aanknopingsfactor vallen, wordt de uitsluitende bevoegdheid van een deeltentiteit bepaald door de oudste onder hen.

(...).”

6.2.1. Relevante bepalingen van de Verordening (EG) nr. 883/2004 van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 29 april 2004 betreffende de coördinatie van de socialezekerheidsstelsels

De bepalingen van artikel 2 van de Verordening (EG) nr. 883/2004 stellen aangaande de personele werkingssfeer van de verordening dat:

“1. Deze verordening is van toepassing op onderdanen van een lidstaat, staatlozen en vluchtelingen, die in een van de lidstaten wonen, en op wie de wetgeving van een of meer lidstaten van toepassing is of geweest is, alsmede op hun gezinsleden en hun nabestaanden.

2. Tevens is deze verordening van toepassing op de nabestaanden van de personen op wie de wetgeving van een of meer lidstaten van toepassing is geweest, ongeacht de nationaliteit van die personen, indien hun nabestaanden onderdanen van één van de lidstaten, staatlozen of vluchtelingen zijn die in één van de lidstaten wonen.”

Deze Verordening is van toepassing op gezinsbijslagen, zo blijkt uit artikel 3:

”Materiële werkingssfeer

1. Deze verordening is van toepassing op alle wetgeving betreffende de volgende takken van sociale zekerheid:

(...)

j) gezinsbijslagen.”

De gezinsbijslagen worden onder titel I, Algemene bepalingen in artikel 1, gedefinieerd als volgt:

“Voor de toepassing van deze verordening worden onder gezinsbijslagen verstaan alle verstrekkingen en uitkeringen ter tegemoetkoming van de gezinslasten, met uitzondering van voorschotten op onderhoudsbijdragen, en de in bijlage I vermelde bijzondere uitkeringen bij geboorte of adoptie.”

Verder wordt een gelijke behandeling gegarandeerd voor hen die in een andere lidstaat wonen als de onderdanen van die staat; zo stelt artikel 4 van de Verordening:

“Tenzij in deze verordening anders is bepaald hebben personen op wie de bepalingen van deze verordening van toepassing zijn, de rechten en verplichtingen voortvloeiende uit de wetgeving van elke lidstaat onder dezelfde voorwaarden als de onderdanen van die staat.”

Vaststelling van de toepasselijke wetgeving

Bij Titel II van deze Verordening worden de regels inzake de vaststelling van de toepasselijke wetgeving bepaald. De bepalingen van artikel 11 bevatten de volgende algemene regels van de toepasselijke wetgeving:

“1. Degenen op wie deze verordening van toepassing is, zijn slechts aan de wetgeving van één lidstaat onderworpen. Welke die wetgeving is, wordt overeenkomstig deze titel vastgesteld.

2. Voor de toepassing van deze titel worden de personen die een uitkering ontvangen omdat of als gevolg van het feit dat zij een werkzaamheid uitvoeren in loondienst of een werkzaamheid anders dan in loondienst, beschouwd als personen die die werkzaamheid verrichten. Deze regel geldt niet voor uitkeringen bij invaliditeit, ouderdom of aan nabestaanden, prestaties in verband met arbeidsongevallen en beroepsziekten, of prestaties bij ziekte voor behandeling voor onbepaalde tijd.

3. Boudens de artikelen 12 tot en met 16:

- a) geldt voor degene die werkzaamheden al dan niet in loondienst verricht in een lidstaat, de wetgeving van die lidstaat;*
- b) geldt voor ambtenaren de wetgeving van de lidstaat waaronder de dienst waarbij zij werkzaam zijn ressorteert;*
- c) geldt voor degene die een werkloosheidsuitkering ontvangt overeenkomstig artikel 65 volgens de wetgeving van de lidstaat van zijn woonplaats, de wetgeving van die lidstaat;*
- d) geldt voor degene die wordt opgeroepen of opnieuw wordt opgeroepen voor militaire dienst of vervangende burgerdienst in een lidstaat, de wetgeving van die lidstaat;*
- e) geldt voor eenieder op wie de bepalingen van de onderdelen a) tot en met d) niet van toepassing zijn, de wetgeving van de lidstaat van zijn woonplaats, onverminderd andere bepalingen van deze verordening die hem prestaties garanderen krachtens de wetgeving van een of meer andere lidstaten.*

4. Voor de toepassing van deze titel worden al dan niet in loondienst verrichte werkzaamheden die normaliter plaatsvinden aan boord van een zeeschip dat onder de vlag van een lidstaat vaart, beschouwd als werkzaamheden die worden verricht in die lidstaat. Niettemin geldt voor degene die werkzaamheden in loondienst verricht aan boord van een zeeschip dat onder de vlag van een lidstaat vaart en voor die werkzaamheden wordt betaald door een onderneming of een persoon die zijn zetel of domicilie in een andere lidstaat heeft, de wetgeving van laatstgenoemde lidstaat, indien hij zijn woonplaats in die lidstaat heeft. De onderneming of de persoon die het loon betaalt, wordt voor de toepassing van genoemde wetgeving als werkgever aangemerkt.”

Bij de artikelen 12 tot en met 16 worden daarbij aanvullend volgende regels geformuleerd:

“Artikel 12

Bijzondere regels

1. Degene die werkzaamheden in loondienst verricht in een lidstaat voor rekening van een werkgever die daar zijn werkzaamheden normaliter verricht, en die door deze werkgever wordt gedetacheerd om voor zijn rekening werkzaamheden in een andere lidstaat te verrichten, blijft onderworpen aan de wetgeving van de eerstbedoelde lidstaat, mits de te verwachten duur van die werkzaamheden niet meer dan 24 maanden bedraagt en de betrokkene niet wordt uitgezonden om een ander te vervangen.

2. Op degene die in een lidstaat werkzaamheden anders dan in loondienst pleegt te verrichten en werkzaamheden van gelijke aard in een andere lidstaat gaat verrichten, blijft de wetgeving van eerstbedoelde lidstaat van toepassing, mits de te verwachten duur van die werkzaamheden niet meer dan vierentwintig maanden bedraagt.

Artikel 13

Verrichten van werkzaamheden in twee of meer lidstaten

1. *Op degene die in twee of meer lidstaten werkzaamheden in loondienst pleegt te verrichten, is van toepassing:*

a) *de wetgeving van de lidstaat waar hij woont, indien hij op dit grondgebied een substantieel gedeelte van zijn werkzaamheden verricht of indien hij werkzaam is bij verschillende ondernemingen of werkgevers die hun zetel of domicilie hebben op het grondgebied van verschillende lidstaten, of*

b) *de wetgeving van de lidstaat waar de zetel van de onderneming of het domicilie van de werkgever waarbij hij voornamelijk werkzaam is zich bevindt, indien hij geen substantieel gedeelte van zijn werkzaamheden verricht in de lidstaat waar hij woont.*

2. *Op degene die in twee of meer lidstaten werkzaamheden anders dan in loondienst pleegt te verrichten, is van toepassing:*

a) *de wetgeving van de lidstaat waar hij woont, indien hij aldaar een substantieel gedeelte van zijn werkzaamheden verricht, of*

b) *de wetgeving van de lidstaat waar zich het centrum van belangen van zijn werkzaamheden bevindt, indien hij niet woont in een van de lidstaten waar hij een substantieel gedeelte van zijn werkzaamheden verricht.*

3. *Op degene die in verschillende lidstaten werkzaamheden in loondienst en werkzaamheden anders dan in loondienst pleegt te verrichten, is de wetgeving van toepassing van de lidstaat waar hij werkzaamheden in loondienst verricht of, indien hij dergelijke werkzaamheden verricht in twee of meer lidstaten, de overeenkomstig lid 1 vastgestelde wetgeving.*

4. *Op degene die werkzaam is als ambtenaar in een lidstaat en al dan niet in loondienst een werkzaamheid verricht in een of meer andere lidstaten is de wetgeving van toepassing van de lidstaat waaronder de dienst ressorteert waarbij hij werkzaam is.*

5. *De in de leden 1 tot en met 4 bedoelde personen worden voor de toepassing van de overeenkomstig deze bepalingen vastgestelde wetgeving beschouwd alsof zij de bedoelde werkzaamheden volledig verrichtten in de betrokken lidstaat en daar al hun inkomsten verkregen.*

Artikel 14

Vrijwillige of vrijwillig voortgezette verzekering

1. *De artikelen 11 tot en met 13 zijn niet van toepassing op vrijwillige of vrijwillig voortgezette verzekering, tenzij voor één van de in artikel 3, lid 1, bedoelde takken van sociale zekerheid in een lidstaat slechts een stelsel van vrijwillige verzekering bestaat.*

2. *Wanneer de betrokkene krachtens de wetgeving van een lidstaat in die lidstaat verplicht verzekerd is, kan hij in een andere lidstaat niet deelnemen aan een stelsel van vrijwillige of vrijwillig voortgezette verzekering. In alle overige gevallen waar voor een bepaalde tak van sociale zekerheid*

de keuze bestaat tussen verschillende stelsels van vrijwillige of vrijwillig voortgezette verzekering, wordt de betrokkene alleen toegelaten tot het stelsel dat hij heeft gekozen.

3. Wat invaliditeits-, ouderdoms- en nabestaandenuitkeringen betreft, kan de betrokkene evenwel worden toegelaten tot de vrijwillige of vrijwillig voortgezette verzekering van een lidstaat, zelfs indien hij verplicht verzekerd is krachtens de wetgeving van een andere lidstaat, voorzover hij op een bepaald ogenblik tijdens zijn loopbaan onderworpen is geweest aan de wetgeving van de eerstbedoelde lidstaat op grond van of ten gevolge van een al dan niet in loondienst verrichte werkzaamheid, wanneer deze gelijktijdige aansluiting krachtens de wetgeving van de eerste lidstaat uitdrukkelijk of stilzwijgend wordt toegelaten.

4. Indien op grond van de wetgeving van een lidstaat de toegang tot een vrijwillige of vrijwillig voortgezette verzekering afhankelijk is van het wonen in die lidstaat of van eerdere al dan niet in loondienst verrichte werkzaamheden, is artikel 5, onder b), uitsluitend van toepassing op personen die op enig moment in het verleden onderworpen zijn geweest aan de wetgeving van die lidstaat omdat zij daar al dan niet in loondienst werkzaamheden hebben verricht.

Artikel 15

Bijzondere regels inzake de arbeidscontractanten van de Europese Gemeenschappen

De arbeidscontractanten van de Europese Gemeenschappen mogen met betrekking tot andere bepalingen dan die betreffende de gezinsbijslagen, die worden verstrekt krachtens de op hen toepasselijke regeling, kiezen tussen toepassing van de wetgeving van de lidstaat waar zij werkzaam zijn, en toepassing van de wetgeving van de lidstaat waaraan zij het laatst onderworpen waren of van de lidstaat waarvan zij onderdaan zijn. Dit keuzerecht, dat slechts eenmaal mag worden uitgeoefend, wordt op de dag van hun indiensttreding van kracht.

Artikel 16

Uitzonderingen op de artikelen 11 tot en met 15

1. Twee of meer lidstaten, de bevoegde autoriteiten van deze lidstaten of de door deze autoriteiten aangewezen instellingen kunnen in onderlinge overeenstemming in het belang van bepaalde personen of groepen personen, uitzonderingen op de artikelen 11 tot en met 15 Vaststellen.

2. Degene die recht heeft op een pensioen krachtens de wetgevingen van een of meer lidstaten en die in een andere lidstaat woont, kan op zijn verzoek worden vrijgesteld van de toepassing van de wetgeving van deze laatste lidstaat mits hij niet op grond van de verrichting van een werkzaamheid, al dan niet in loondienst, aan deze wetgeving is onderworpen."

Export gezinsbijslag

Met betrekking tot de gezinsbijslag voor gezinsleden die in een andere lidstaat wonen, wordt bij artikel 67 bepaald wat volgt:

"Een persoon heeft recht op gezinsbijslag overeenkomstig de wetgeving van de bevoegde lidstaat, ook voor de gezinsleden die in een andere lidstaat wonen, alsof deze in eerstbedoelde lidstaat

woonden. Een pensioengerechtigde heeft echter recht op gezinsbijslag overeenkomstig de wetgeving van de lidstaten die bevoegd zijn voor zijn pensioen.”

Uit deze bepalingen blijkt dat er weliswaar in toepassing van de bepalingen van artikel 67 een recht op Belgische gezinsbijslag uit hoofde van een gezinslid kan worden toegekend voor een kind dat in één van de lidstaten woont, doch enkel voor zover er voor dat gezinslid een Belgische wetgeving inzake gezinsbijslag van toepassing kan zijn conform de regels van de bepalingen van artikel 11 tot en met 16.

Voor zover de wetgevingen van meer dan één lidstaat van toepassing zijn en er derhalve sprake is van samenloop, zijn de prioriteitsregels als bepaald bij artikel 68 van toepassing.

De bepalingen van artikel 69, 1. bevatten nog volgende aanvullende bepalingen betreffende de gezinsuitkeringen voor wezen:

“Indien er op grond van de artikelen 67 en 68 aangewezen wetgeving geen enkel recht wordt ontleend op aanvullende of speciale gezinsuitkeringen voor wezen, worden deze uitkeringen, bovenop de andere op grond van de wetgeving van de hiervoor genoemde lidstaat verkregen gezinsuitkeringen, automatisch verleend krachtens de wetgeving van de lidstaat waaraan de overleden werknemer het langst onderworpen is geweest, voorzover het recht aan de bovengenoemde wetgeving werd ontleend. Indien aan deze wetgeving geen enkel recht werd ontleend, worden de voorwaarden voor het verwerven van een dergelijk recht krachtens de wetgeving van de overige betrokken lidstaten getoetst en worden de uitkeringen toegekend, en wel in afdalende volgorde volgens de duur van de krachtens de wettelijke regelingen van deze lidstaten vervulde tijdvakken van verzekering of van wonen.”

Gezinslid

Bij de bepalingen van artikel 1, i) wordt in het kader van deze verordening ‘gezinslid’ gedefinieerd als:

“1. i) eenieder die als gezinslid wordt aangemerkt of erkend of als huisgenoot wordt aangeduid door de wetgeving krachtens welke de prestaties worden verleend;

ii) wat betreft verstrekkingen overeenkomstig titel III, hoofdstuk 1 inzake prestaties bij ziekte, en moederschaps- en daarmee gelijkgestelde vaderschapsuitkeringen, eenieder die als gezinslid wordt aangemerkt of erkend dan wel als huisgenoot wordt aangemerkt krachtens de wetgeving van de lidstaat waar de betrokkene woont.

2. Indien in de krachtens onderdeel 1 toepasselijke wetgeving van een lidstaat geen onderscheid wordt gemaakt tussen gezinsleden en de overige personen op wie deze wetgeving van toepassing is, worden de echtgeno(o)t(e), de minderjarige kinderen en de meerderjarige kinderen die recht op onderhoud hebben, als gezinsleden beschouwd.

3. Indien een persoon volgens de onderdelen 1 en 2 toepasselijke wetgeving slechts als gezinslid of huisgenoot wordt beschouwd wanneer hij bij de verzekerde of de gepensioneerde inwoont, wordt aan deze voorwaarde geacht te zijn voldaan indien de betrokkene in hoofdzaak op kosten van de verzekerde of de gepensioneerde wordt onderhouden;”

Er dient te worden vastgesteld dat er voor België dienaangaande bij samenwerkingsakkoord van 6 september 2017 tussen de deelentiteiten werd overeengekomen wat volgt (artikel 3, 1^e lid):

“Voor de toepassing van Europese verordeningen wordt het personeel toepassingsgebied met betrekking tot de sociaal verzekerde die het recht verkrijgt in het kader van de gezinsbijslagen beperkt tot de ouder, tot de persoon die geen bloed- of aanverwant is tot en met de derde graad van die ouder en met wie de ouder feitelijk of wettelijk samenwoont en tot de echtgeno(o)t(e) van de ouder met betrekking tot hun eigen of gemeenschappelijke kinderen.”

6.2.2. Administratieve richtlijnen

Bij de Toelichtingsnota nr. 22 van 26 april 2022 “Internationaal – Europese verordeningen” van het Agentschap Uitbetaling Groeipakket worden dienaangaande onder meer volgende verduidelijkingen gegeven.

“3. VO 883/2004 en VO 987/2009

Beide verordeningen worden samen de Europese socialezekerheidsverordeningen genoemd.

3.1. Algemeen toepassingsgebied van de socialezekerheidsverordeningen

De bepalingen van de Verordeningen zijn enkel van toepassing op situaties waarbij er zich minstens één element situeert in een andere lidstaat. Hierna volgen twee voorbeelden ter verduidelijking.

De Verordeningen zijn wel van toepassing:

- bij de vaststelling van het recht op gezinsbijslag voor de in Frankrijk wonende kinderen van de Nederlandse onderdaan die in Vlaanderen tewerkgesteld is;*
- voor het bepalen van de voorrang en de regeling van de samenloop van rechten op gezinsbijslag wanneer de Duitse moeder van de kinderen in Vlaanderen werkt en de Poolse vader in Nederland.*

De Verordeningen zijn niet van toepassing:

- wanneer de kinderen van de in Vlaanderen werkende en wonende Nederlandse onderdaan in Vlaanderen worden opgevoed en er verder in Nederland geen rechten op gezinsbijslag kunnen vastgesteld worden.*
- wanneer een Belgisch gezin in Nederland woont en werkt en er uitgezonderd de nationaliteit geen andere band (verblijf of prestaties) met België is.*

(...)

3.2. Personeel toepassingsgebied van VO 883/2004

Wat betreft de personele werkingsfeer gaat VO 883/2004 uit van het begrip personen die onderdaan zijn van een lidstaat (alook staatlozen en vluchtelingen die op het grondgebied van een lidstaat verblijven) op wie de socialezekerheidswetgeving van één of meer Lidstaten van toepassing is, evenals op hun gezinsleden.

Wat de nationaliteit betreft is VO 883/2004 van toepassing op de volgende categorieën:

1. onderdanen van één van de lidstaten van de EU en Zwitserland, Noorwegen, IJsland en Liechtenstein;
2. Vluchtelingen of staatlozen die op het grondgebied van één der lidstaten van de EU of Zwitserland, Noorwegen, IJsland of Liechtenstein wonen;
3. de gezinsleden van de categorieën vermeld in 1 en 2;

VO 1231/2010 breidde het personeel toepassingsgebied van de socialezekerheidsverordeningen uit tot:

4. de onderdanen van landen die geen lidstaat zijn van de EU³

Punt 4 is niet van toepassing in situaties van samenloop met Denemarken, noch met Zwitserland, Noorwegen, IJsland en Liechtenstein.

3.2.1. Personeel toepassingsgebied in het kader van het samenwerkingsakkoord van 6 september 2017⁴

Voor de toepassing van Europese verordeningen wordt het personeel toepassingsgebied met betrekking tot de sociaal verzekerde die het recht verkrijgt in het kader van de gezinsbijslagen beperkt tot de ouder, tot de persoon die geen bloed- of aanverwant is tot en met de derde graad van die ouder en met wie de ouder feitelijk of wettelijk samenwoont en tot de echtgeno(o)t(e) van de ouder met betrekking tot hun eigen of gemeenschappelijke kinderen.

Het samenwerkingsakkoord bevat echter een overgangsbepaling voor de rechthebbenden die op 31 december 2018 recht op kinderbijslag hadden dat recht voor zover ze de overeenkomstig een kinderbijslagregeling verkregen hoedanigheid van rechthebbende behouden tot:

1. hun gezinssituatie wijzigt;
2. hun socioprofessionele situatie in die zin wijzigt dat ze voortaan, overeenkomstig de bijlage bij het samenwerkingsakkoord, onder een andere categorie vallen.

De voormelde wijzigingen hebben uitwerking op de eerste dag van de maand na de maand waarin de gebeurtenis valt.

Voorbeeld

Een kind wordt opgevoed in het gezin van zijn grootouders in Duitsland. De grootvader is tewerkgesteld in België (Vlaanderen bevoegd) sedert 2017 en in Duitsland zijn er geen prestaties. Op 31/12/2018 bestond er een recht op Belgische gezinsbijslagen en ook vanaf 01/01/2019 zal dit recht verder blijven bestaan uit hoofde van de prestaties van de grootvader. Indien de grootvader op 23/08/2025 op pensioen gaat, zal het recht op Vlaamse gezinsbijslagen eindigen op 31/08/2025.

3.2.2. Wat verstaat men onder gezinsleden?

De eigen of gemeenschappelijke kinderen van zij die onder het personeel toepassingsgebied in het kader van het samenwerkingsakkoord van 6 september 2017 vallen, worden steeds beschouwd als

³ Voor zover zij op een legale manier op het grondgebied verblijven.

⁴ "Samenwerkingsakkoord van 6 september 2017 betreffende de aanknopingsfactoren, het beheer van de lasten van het verleden, de gegevensuitwisseling inzake de gezinsbijslagen en de praktische regels betreffende de bevoegdheidsoverdracht tussen de kinderbijslagfondsen"

gezinsleden voor de toepassing van de Europese socialezekerheidsverordeningen, ongeacht of zij deel uitmaken van het gezin van deze personen. Men kan dus stellen dat eigen of gemeenschappelijke kinderen steeds als gezinslid worden beschouwd.

Voorbeeld 1

Een Italiaanse vader woont en werkt in Vlaanderen. Zijn minderjarige kinderen wonen bij en worden opgevoed door hun Italiaanse grootouders in Italië. De vader zal een recht op Vlaamse gezinsbijslagen kunnen openen voor zijn kinderen die Italië worden opgevoed door hun grootouders. Deze zullen uiteraard wel betaald worden aan de opvoeders, in casu de grootouders.

Voorbeeld 2

Een Ierse moeder woont en werkt in Vlaanderen. Haar meerderjarige zoon woont alleen in Ierland, waar hij ook studeert. Op basis van de prestaties van de moeder in Vlaanderen, kan een recht op Vlaamse gezinsbijslagen toegekend worden aan haar zoon in Ierland, die ook zijn eigen begunstigde zal zijn.

Voorbeeld 3

Een moeder woont met haar drie kinderen in Frankrijk en is er ook tewerkgesteld. De vader, van wie zij gescheiden leeft, woont en werkt eveneens in Frankrijk. De nieuwe partner van de vader, met wie hij feitelijk samenwoont, werkt in Vlaanderen. Een recht op Vlaamse gezinsbijslagen voor de drie kinderen kan toegekend worden op basis van de prestaties van de nieuwe partner van de vader.

(...)

3.5.2. Export van gezinsbijslag

De Vlaamse gezinsbijslagen worden op basis van artikel 8, §1 en §3 niet toegekend aan kinderen die buiten Vlaanderen wonen of er niet worden opgevoed of de lessen volgen.

Artikel 67 VO 883/04 bepaalt dat een persoon die overeenkomstig de wetgeving van de bevoegde lidstaat recht heeft op gezinsbijslag, ook recht heeft voor de kinderen die in een andere lidstaat wonen. Elke begunstigde ontvangt de gezinsbijslag voor zijn kinderen die in een andere lidstaat wonen/verblijven.

Artikel 67 VO 883/2004 bepaalt verder dat de pensioengerechtigde recht heeft op gezinsbijslag overeenkomstig de wetgeving van de lidstaten die bevoegd zijn voor zijn pensioen. Personen die gerechtigd zijn op een invaliditeitsuitkering en rentetrekkingen moeten met pensioengerechtigden gelijkgesteld te worden⁵.

Voor wezen bevat artikel 67 VO 883/04 geen aparte regeling. Artikel 69 VO 883/2004 voorziet voor de wees wel in een 'aanvullende bepaling' die erop neerkomt dat de wees naast de kinderbijslag toegekend door de (bij voorrang) aangewezen lidstaat, ook nog recht opent op de aanvullende of speciale gezinsuitkeringen voor wezen indien een betrokken lidstaat voorziet in een dergelijke speciale gezinsuitkeringen voor wezen.

De Vlaamse kinderbijslag en wezentoeslag zal enkel geëxporteerd worden indien er op basis van de voorwaarden van het samenwerkingsakkoord van 6 september 2017 een rechthebbende/sociaal

⁵ Rechten verkregen op grond van een situatie van toekenning beoogd in de artikelen 56, §§ 2 en 3 (behalve art. 56, § 2, 3°), 56quater en 57 AKBW.

verzekerde is die een recht op Vlaamse gezinsbijslagen kan openen voor het weeskind. Dit betekent dat indien de enige rechthebbende/sociaal verzekerde met recht op Vlaamse gezinsbijslagen overlijdt, er niet langer recht bestaat op Vlaamse kinderbijslag en wezentoeslag voor het weeskind.

Voorbeeld 1

Een gezin bestaande uit beide ouders en twee kinderen woont in Frankrijk. Ouder A is tewerkgesteld in België (VL bevoegd) en ouder B werkt in Frankrijk. De Franse gezinsbijslagen zijn bij voorrang verschuldigd en Vlaanderen voert een verschilbetaling uit. Op 15 maart 2022 overlijdt ouder A. De Vlaamse bevoegdheid eindigt hierdoor op 31 maart 2022. Er is geen recht op wezentoeslag uit Vlaanderen.

Voorbeeld 2

Een gezin bestaande uit beide ouders en twee kinderen woont in Frankrijk en beide ouders werken in België (VL bevoegd). Vlaanderen betaalt de gezinsbijslagen bij voorrang aangezien er geen prestaties zijn in het woonland van de kinderen. Op 15 maart 2022 overlijdt één van de ouders. Aangezien de andere ouder nog steeds prestaties verricht in België (VL bevoegd), zal er vanaf maart 2022 recht zijn op wezentoeslag vanuit Vlaanderen.

Voorbeeld 3

Een gezin bestaande uit beide ouders en een kind woont in Duitsland. De vader werkt in België (Vlaanderen bevoegd) en de moeder is tewerkgesteld in Duitsland. Op 14 september 2018 overleed de vader en kende België op basis van de toenmalige regelgeving de volledige wezenbijslag toe bovenop de basisgezinsbijslag waarop recht was in Duitsland. Ook na 1/1/2019 blijft er voor het kind verder recht op wezenbijslag vanuit Vlaanderen. Pas bij een wijziging in de gezins- of socioprofessionele situatie van het kind zal het recht op wezenbijslag eindigen op het einde van de maand waarin de wijziging zich voordoet.”

6.3. Toepassing in casu

Gezien het kind vanaf de geboorte op 26 oktober 2019 bij verzoekster op het adres was gedomicilieerd, heeft verwerende partij vanaf oktober 2019 kinderbijslag op grond van de bepalingen van artikel 8, § 1, 1^e lid Groeipakketdecreet aan verzoekster toegekend.

Ingevolge het overlijden op 31 januari 2020 van de wettelijke vader van het kind, de heer, heeft verwerende partij in toepassing van de bepalingen van artikel 14 en 15, § 1, 1^e lid Groeipakketdecreet vanaf 1 februari 2020 bovenop het basisbedrag een wezentoeslag (ten bedrage van 50% van het basisbedrag) toegekend.

Uit de gegevens van het Rijksregister blijkt dat verzoekster en haar dochter vanaf 22 oktober 2021 zijn ingeschreven te Portugal (.....) zodat het kind vanaf 22 oktober 2021 niet langer een woonplaats had in Vlaanderen en er niet langer was voldaan aan de bepalingen van artikel 8, § 1, 1^e lid Groeipakketdecreet.

Vermits er op heden geen vrijstellingen op deze bepalingen van artikel 8, § 1, 1^e lid Groeipakket zijn voorzien (cf. 6.1), zou er dan bijgevolg nog uitsluitend gezinsbijslag, inclusief wezentoeslag, op grond van het Groeipakketdecreet kunnen worden toegekend (geëxporteerd) in zoverre er toepassing kan worden gemaakt van de bepalingen van artikel 67 van de Verordening (EG) nr. 883/2004, waarbij in

toepassing van de aanknopingsfactoren van artikel 2 van het samenwerkingsakkoord van 6 september 2017 Vlaanderen de bevoegde deelentiteit dient te blijken.

Verwerende partij heeft bij betwiste beslissing d.d. 25 november 2022 het recht op gezinsbijslag, inclusief de wezentoeslag (en derhalve eveneens de export van deze gezinsbijslag) geweigerd vanaf 1 november 2021 waarbij aan verzoekster werd meegedeeld: *“Om recht te hebben op een groeipakket in Vlaanderen dient er nog een link te zijn met Vlaanderen (kind moet wonen in Vlaanderen of er moet een ouder of stiefouder nog beroepsinkomsten hebben in België).”*

Blijkens haar verzoek d.d. 17 februari 2023 meent verzoekster dat er wel degelijk nog steeds een link met België is: *“Volgens hen heeft mijn dochttertje geen recht meer op kinderbijslag of groeipakket omdat ik in Portugal woon er geen link meer is met België. Het is echter zo dat de papa van mijn kind overleden is in België in 2020. Volgens mij heeft mijn dochttertje dus nog steeds een link met België daar haar papa daar begraven ligt.”*

Een link met België/Vlaanderen dient echter te worden begrepen in de context van de bepalingen van de Verordening (EG) nr. 883/2004 opdat de gezinsbijslag (inclusief de wezentoeslag) zou kunnen worden geëxporteerd.

Conform de bepalingen van artikel 3, 1^e lid van het samenwerkingsakkoord van 6 september 2017 blijken in casu enkel verzoekster en haar dochttertje zelf in aanmerking te komen om als gezinslid te worden beschouwd op wie de Verordening (EG) nr. 883/2004 van toepassing kan zijn.

Er bestaat geen betwisting over het feit dat zij beiden vanaf 22 oktober 2021 in Portugal wonen. Er blijken evenmin enige arbeids- of gelijkgestelde prestaties in België van verzoekster voor de periode vanaf 1 november 2021. Ingevolge een navraag dienaangaande door het secretariaat van de Geschillencommissie, heeft de RSZ (Rijksdienst voor Sociale Zekerheid) bij e-mail van 5 april 2023 aan de Geschillencommissie meegedeeld wat volgt:

“Bij nazicht van onze databanken heb ik geen detacheringsaanvraag gevonden voor betrokkene. Ook is zij na 19/12/2017 niet meer aangegeven bij de RSZ als werknemer. Daarna ontving zij een werkloosheidsuitkering tot en met oktober 2021.”

De Geschillencommissie stelt vast dat uit geen enkel element blijkt dat werd voldaan aan één van de regels van de artikelen 11 tot en met 16 van de Verordening (EG) nr. 883/2004 (cf. 6.2.1) op basis waarvan er een Belgische wetgeving inzake gezinsbijslag van toepassing zou kunnen zijn in het kader van die verordening zodat er bijgevolg ook geen export op grond van de bepalingen van artikel 67 van die verordening kan gebeuren.

Er dient bijgevolg te worden besloten dat er vanaf 1 november 2021 geen Groeipakket (gezinsbijslag, inclusief de wezentoeslag) voor meer kan worden toegekend.

7. Beslissing:

Gelet op het Decreet van 27 juli 2018 tot regeling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid (BS 31 juli 2018), artikelen 104-114;

Gelet op het Besluit van 29 juni 2018 van de Vlaamse Regering betreffende de oprichting van een commissie van beroep tegen de beslissing van de uitbetalingsactor over de toelagen in het kader van het gezinsbeleid of tegen het uitblijven ervan;

Na beraadslaging en om al de voormelde elementen, oordeelt de Geschillencommissie dat de vordering van verzoekster ontvankelijk doch **ongegron**d is vermits het gezin vanaf 22 oktober 2021 in Portugal woont en er geen elementen voorhanden zijn op basis waarvan het Groeipakket (gezinsbijslag inclusief de wezentoeslag) op grond van de bepalingen van artikel 67 van de Verordening (EG) nr. 883/2004 zou kunnen worden geëxporteerd zodat verwerende partij bij beslissing d.d. 25 november 2022 terecht het recht op het Groeipakket voor heeft geweigerd voor de periode vanaf 1 november 2021.

Aldus uitgesproken te Brussel op **7 april 2023**;

De commissie was samengesteld uit:

De heer Herman Verlinden, voorzitter;

Mevrouw Linda Aerts (Opgroeien regie) en mevrouw Nele De Blauwe (MyFamily), leden.

Opgemaakt in drie originele exemplaren, waaronder één exemplaar voor elke partij.

Er kan beroep tegen deze beslissing worden ingesteld bij de griffie van de Arbeidsrechtbank te

De partijen beschikken hiervoor over een termijn van drie maanden te rekenen vanaf de kennisgeving van deze beslissing (art. 115, § 1, eerste lid van het Decreet van 27 april 2018 en art. 22, derde lid van het Besluit van de Vlaamse Regering van 29 juni 2018).

De voorzitter

De secretaris

H. Verlinden

M. Serlippens